

Etiske krav til leverandører

1. Virkeområde og formål med Sporveiskonsernets etiske krav til leverandører

Sporveiens etiske krav til leverandører gjelder for alle Sporveiskonsernets (heretter Sporveien) leverandører og eventuelle underleverandører som benyttes til oppfyllelse av kontrakten.

Formålet med Sporveiens etiske krav til leverandører er å sikre at Sporveiens leverandører og deres underleverandører har et bevisst og forpliktende forhold til Sporveiens etiske krav. Leverandøren er ansvarlig for egen og underleverandørers overholdelse av Sporveiens etiske krav. Disse kravene er en del av kontrakten med Leverandøren, med egne bestemmelser som regulerer overtredelse, jf. pkt. 11.

2. Grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Leverandøren skal respektere grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold¹ og skal unngå å medvirke til noen form for brudd på menneskerettighetene.

Leverandøren skal ha rutiner for å sikre etterlevelse av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og i leverandørkjeden tilpasset virksomhetens størrelse, virksomhetens art og sannsynligheten for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

3. Lønns- og arbeidsvilkår

For ansatte hos Leverandøren, og eventuelle underleverandører som medvirker til å oppfylle kontrakten, gjelder følgende:

- a) Ansatte skal ha lønns- og arbeidsforhold i tråd med til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølovgivning, allmenngjøringsforskrifter eller landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje.
- b) Der det ikke finnes allmenngjøringsforskrifter eller landsomfattende tariffavtale, skal Leverandøren først se hen til lokale tariffavtaler på samme arbeidsområde, og deretter alternativt til allmenngjort eller landsdekkende tariffavtale for lignende områder. Leverandøren skal fastsette lønn- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn disse.

4. Arbeidstakerrettigheter

Sporveien legger ILOs kjernekonvensjoner til grunn for sin virksomhet, noe som innebærer at:

- a) Leverandøren ikke skal tillate noe form for barnearbeid²

---

¹ Med grunnleggende menneskerettigheter menes de internasjonalt anerkjente menneskerettighetene som følger av blant annet FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter fra 1966, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter fra 1966 og ILOs kjernekonvensjoner om grunnleggende rettigheter og prinsipper i arbeidslivet.

² Jf. bestemmelsene om barnearbeid i FNs barnekonvensjon art.32, samt ILO konvensjonen nr. 138 om minstealder og 182 om barnearbeid.

- b) Leverandøren ikke skal medvirke til noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid³
- c) Leverandøren ikke skal medvirke til diskriminering på bakgrunn av nasjonalitet, etnisk tilhørighet, religion, alder, kjønn, seksuell legning, funksjonshemming, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet⁴
- d) Leverandøren skal sørge for at arbeidsmiljøet alltid er forsvarlig ut fra hensynet til arbeidstakernes helse, miljø, sikkerhet og velferd⁵. Leverandøren skal gjøre sitt ytterste for å kontrollere farer og foreta nødvendig tiltak for å unngå ulykker og arbeidsrelaterte skader.
- e) Leverandøren skal respektere retten til å slutte seg til eller etablere fagforeninger, og til å gjennomføre kollektive forhandlinger⁶
- f) Leverandøren skal sørge for at arbeidernes lønn tilfredsstiller de krav til minstelønn og arbeidsvilkår som følger av relevant lovgivning, og/eller landsomfattende tariffavtale, i det landet arbeidet utføres.

Der hvor internasjonale konvensjoner og nasjonal lovgivning omhandler samme tema, skal den høyeste standarden alltid gjelde.

5. Miljø

Sporveien jobber systematisk for å redusere påvirkningen på det ytre miljø. Tilsvarende skal Sporveiens leverandører ha et effektivt system for å minimere negativ miljøpåvirkning fra egen virksomhet, og foretrekke løsninger som gir redusert støy, energi- og ressursbruk, og reduserte utslipp.

6. Forretningsetikk

Korrupsjon og andre økonomiske misligheter aksepteres ikke. Leverandøren skal arbeide aktivt mot alle former for korrupsjon, utpressing og hvitvasking.

Som ledd i dette skal all betaling som Leverandøren foretar i forbindelse med kontrakten med Sporveien skje ved bruk av elektronisk betalingsmiddel. Tilsvarende skal lønn og annen godtgjørelse utbetales til den enkelte mottakers bankkonto. Leverandøren skal til enhver tid oppfylle sine forpliktelser til å betale skatter og avgifter.

Leverandøren skal ha et etisk regelverk som gjelder for Leverandørens ansatte. Regelverket skal inneholde et forbud mot å tilby, love eller gi utilbørlige fordeler til kunder, leverandører og offentlig ansatte. Tilsvarende gjelder for mottak av slike fordeler. I tillegg skal Leverandøren:

- a) leve opp til de forventninger om profesjonell og ansvarlig opptreden som det er rimelig å kreve tilfredsstilt av Leverandørens virksomhet, og
- b) sørge for undersøkelser av forhold der det er rimelig å anta at korrupsjon kan ha funnet sted.

---

³ Jf. bestemmelsene i ILO konvensjonene nr. 29 om tvangsarbeid og 105 om slavearbeid.

⁴ Jf. bestemmelsene i ILO konvensjonene nr. 100 om likelønn og 111 om diskriminering.

⁵ I tråd med bestemmelsene i ILO konvensjonen nr. 155 om sikkerhet og helse i arbeidsmiljøet.

⁶ Jf. bestemmelsene i ILO konvensjonene nr. 87 om foreningsfrihet og 98 om kollektive forhandlinger.

7. Habilitet

Leverandøren skal sørge for at ressurser som brukes i leveranse til Sporveien ikke har bindinger til personer eller virksomheter som gjør at ressursen kan være inhabil. Dersom en ressurs kan anses å representere Sporveien og motpart samtidig, anses ressursen som inhabil.

Leverandøren skal overholde krav til habilitet og rapportere om tilfeller av mulig inhabilitet. Sporveien har rett til å avvise bruk av ressurs som kan være inhabil.

8. Konkurransen

Leverandøren skal under ingen omstendigheter forårsake eller være del av generelle eller spesielle konkurransereguleringer som ulovlig prissamarbeid, ulovlig markedsdeling eller annen opptreden som ikke er i overenstemmelse med konkurranselovgivningen.

9. Speiling av kontraktsvilkår

Leverandøren forplikter seg til å speile alle rettigheter og forpliktelser som fremgår av disse kravene i de kontrakter Leverandøren inngår med underleverandører.

10. Inspeksjoner og rapportering

Sporveien kan kreve dokumentasjon på at de etiske kravene som stilles her etterleves, og kan gjennomføre inspeksjoner hos Leverandøren og dennes underleverandører for å påse at Sporveiens etiske krav etterleves.

Leverandøren forplikter seg til å utlevere relevant og nødvendig dokumentasjon som Sporveien ber om.

Leverandøren skal umiddelbart rapportere brudd på Sporveiens etiske krav som Leverandøren oppdager i egen virksomhet eller i leverandørkjeden. Leverandøren skal umiddelbart iverksette nødvendige self-cleaning tiltak for å avhjelpe de aktuelle brudd. Hvor det avdekkes brudd på de etiske kravene kan Sporveien, sett hen til bruddets alvorlighetsgrad, fastsette en tidsfrist for når forholdet skal være brakt i orden eller kreve slike tiltak som følger av kontrakten med Sporveien.

11. Konsekvenser av brudd

Ved brudd på Sporveiens etiske krav skal Leverandøren implementere nødvendige self-cleaning tiltak slik at Sporveiens tillit til Leverandøren kan gjenopprettes. Dersom tillit ikke kan gjenopprettes gjennom self-cleaning tiltak, samt ved ikke uvesentlige brudd, har Sporveien rett til å:

- a) heve kontrakten med Leverandøren,
- b) utelukke Leverandøren fra fremtidige kontrakter med Sporveien,
- c) kreve slike andre tiltak som følger av kontrakten med Sporveien.

Hvor kontrakten med Sporveien inneholder bestemmelser om konsekvenser av leverandørens brudd på Etsiske krav til leverandører som avviker fra bestemmelsene i dette punkt, skal bestemmelsene i dette punkt vike for kontraktens bestemmelser.

12. Erklæring

Som leverandør til Sporveien erklærer vi herved at vi har forstått og oppfyller Sporveiens etiske krav til leverandører. Det samme gjelder eventuelle underleverandører som vil bli benyttet av oss i forbindelse med oppfyllelse av kontrakten med Sporveien. Vi er innerforstått med at vi og våre underleverandører er forpliktet til å etterleve Sporveiens etiske krav til leverandører i hele kontraktsperioden og at brudd vil kunne medføre krav til iverksettelse av tiltak eller sanksjoner under kontrakten.

Leverandør m/organisasjonsnr.:
Sted, dato, signatur v/daglig leder: